

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.7.9.
SWD(2013) 264 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

JAVASLAT AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az utazási csomagokról és az igény szerint összeállított utazási formákról, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2011/83/EU irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

{COM(2013) 512 final}
{SWD(2013) 263 final}
{SWD(2013) 266 final}

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

JAVASLAT AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

az utazási csomagokról és az igény szerint összeállított utazási formákról, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2011/83/EU irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

1. BEVEZETÉS

1.1. Szakpolitikai háttér

Az utazási piac központi szerepet tölt be a jelenlegi uniós gazdaságban.

Az Európai Uniónak az az egyik legfontosabb feladata, hogy olyan szabályozási keretet hozzon létre, amely megfelelő védelmet biztosít a fogyasztóknak, hogy azok bárhol az Unióban bizalommal megvásárolhassák üdülésüket. Ugyanakkor, a piaci verseny fokozása érdekében biztosítani kell az utazási vállalkozások egyenlő versenyfeltételeit.

A szervezett utazási formákról szóló irányelv 1990-es elfogadása jelentős hozzájárulást jelentett az egységes piac kialakításához az utazási piac egy fontos szelete számára, továbbá fontos jogokkal ruházta fel az európai utazókat. Mindazonáltal az internet fejlődésével, valamint a fogyasztói üdülésvásárlás új, népszerű módjainak megjelenésével bizonytalanná vált, hogy alkalmazható-e az irányelv ezekre az új utazási termékekre.

Az iparág és a fogyasztói szervezetek ismételten kérték a szervezett utazási formákról szóló irányelv korszerűsítését. Az európai fogyasztóvédelmi menetrend szintén kifejezetten előírja a szervezett utazási formákról szóló irányelv felülvizsgálatát, és a második egységes piaci intézkedéscsomag is említést tesz erről.

1.2. Fogalommeghatározások

- **Független utazási formák** – olyan utazási szolgáltatások, például repülőút, szállásadás vagy gépjárműkölcsönzés, amelyeket önálló termékként, vagyis külön, nem pedig más idegenforgalmi szolgáltatásokkal együtt vásároltak meg, még abban az esetben is, ha az utas több utazási szolgáltatást használ fel ugyanazon utazás vagy üdülés céljából.
- **Előre összeállított csomagok** – egy adott szervező által előre összeállított, utazási szolgáltatásokból álló kombináció, amely az alábbi szolgáltatások közül legalább kettőt tartalmaz: (1) utasszállítás, (2) szállásadás, valamint (3) egyéb olyan idegenforgalmi szolgáltatások, amelyek nem járulékos jellegűek a személyszállítás vagy szállásadás mellett, továbbá amelyek a csomag jelentős hányadát alkotják (pl. gépjárműbérlés).
- **Igény szerint összeállított utazási formák**¹ – utazási szolgáltatások olyan kombinációi, amelyekben legalább kettő szerepel az említett szolgáltatások közül (mint például a repülőutak, szállodai tartózkodások vagy a gépjárműkölcsönzés), és amelyeket egyetlen utazás vagy üdülés céljára vásároltak ugyanattól a kereskedőtől vagy kapcsolt foglalási

¹ Az igény szerint összeállított utazási formákat az iparágban gyakran dinamikus csomagokként említik. Ennélfogva az igény szerint összeállított utazási formák kifejezés a dinamikus csomagok szinonimája, és az egész dokumentumban egymással helyettesíthető értelemben használjuk, különösen amikor a „Consumer Detriment Study in the area of Dynamic Packages” (A dinamikus utazási csomagok terén a fogyasztókat érő kárról szóló felmérés) eredményeiről teszünk említést.

folyamatokat alkalmazó kereskedőktől, továbbá a vásárló a saját preferenciái szerint állíthatja össze a megfelelő utazási szolgáltatásokat (testreszabás). Az igény szerint összeállított utazási formák az előre összeállított csomagokkal szemben dinamikus jellegűek, és az alábbi két alkategóriára oszthatók:

- **„Egyetlen kereskedő” által kínált csomagok:** A fogyasztók egy weboldalon vagy az utazási irodánál igény szerint testre szabhatják az utazás vagy üdülés tartalmát, miközben a foglalási folyamat során mindvégig szabadon megválaszthatják a különálló utazási elemeket. Ezeket az utazási formákat egy kereskedő állítja össze (akár az utazó kérésére) és csomagokra jellemző módon kínálják vagy értékesítik azokat, pl.:
 - inkluzív ár fejében kerülnek kiajánlásra vagy kiszámlázására,
 - az értékesítés ugyanazon foglalási folyamat keretében történik,
 - egyetlen szerződés hatálya alá tartoznak, illetve
 - „csomag” vagy más hasonló kifejezés használata mellett kerülnek meghirdetésre vagy értékesítésre,
- **„Több kereskedő” által kínált utazási formák:**
 - „Több kereskedő” által kínált csomagok: a „több kereskedő” és az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok között az a különbség, hogy a „több kereskedő” által kínált csomagokat több kereskedő állítja össze / és az utazási forma **a csomagok szokásos jellemzőinek legalább egyikével rendelkezik** az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagokról szóló részben megjelöltek közül, ideértve azt, amikor a foglalási ügylet lezárásához szükséges utasnév vagy egyéb adat legkésőbb az elsőként foglalt szolgáltatás visszaigazolásának időpontjában továbbításra kerül a kereskedők között;
 - A „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formák utazási szolgáltatások olyan kombinációi, amelyek esetében az egyik kereskedő az értékesítési hely egyetlen alkalommal történő felkeresése során vagy kapcsolt online foglalási folyamatok révén célzottan elősegíti utazási szolgáltatások beszerzését egy másik kereskedőtől. Ilyen esetekben a fogyasztók külön szerződéseket kötnek az érintett szolgáltatókkal, és a csomagok szokásos jellemzőinek (lásd fent) egyike sem valósul meg.

1.3. Konzultáció és szakvélemények

A Bizottság két nyilvános konzultációt (2008-ban és 2009-ben) és több, érdekelteknek szóló munkaértekezletet (2009-ben, 2010-ben és 2012-ben) tartott. A Jogérvényesülési Főigazgatóság szintén kapcsolatot tartott az érintett szolgáltatókkal a hatásvizsgálati irányítócsoporthoz, amelyet első alkalommal 2009 júniusában hívtak össze, és háromszor ülésezett.

1.4. Az utazási csomagok sajátos jellemzői és a hatályos jogi keret

Bár néhány horizontális fogyasztóvédelmi szabály az utazási csomagokra vonatkozó szerződésekre is alkalmazandó, ezek nem szabályozzák az említett csomagokkal kapcsolatosan felmerülő olyan sajátos kérdéseket, mint például az útvonalra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségek, a felelősség meghatározása a csomag teljesítésével kapcsolatos problémák esetén, valamint a fizetőképtelenséggel szembeni kötelező védelemre vonatkozó

követelmények. Az utasok jogairól szóló rendeletek konkrét jogosultságokat határoznak meg az utasok számára, ezek azonban csupán a szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatosak, és nem terjednek ki a különböző idegenforgalmi szolgáltatásokból álló szervezett utazásokra.

2. PROBLÉMA-MEGHATÁROZÁS

A szervezett utazási formákról szóló irányelv jól működött, és az évek során megteremtette a saját piacát. Mindazonáltal az online utazásvásárlás egyre erőteljesebbé váló tendenciája miatt homályossá és elavulttá vált az alkalmazási területe. Ennek következtében a belső piacon működő vállalkozások már nem egyenlő feltételekkel versenyeznek és akadályokkal kerülnek szembe, amikor a határon túlra terjesztik ki a tevékenységüket. A jogszabály elavult alkalmazási területe a fogyasztókat érő komoly károk forrása, az utóbbiak ugyanis gyakran nem védett utazásokat vásárolnak abban a téves meggyőződésben, hogy védelem alatt állnak. A hatályos irányelv egyéb elavult és homályos rendelkezései szükségtelen költségeket okoznak a fogyasztóknak és a vállalkozásoknak.

2.1. A probléma-meghatározás háttere – az utazási piac változásai

2011-ben az uniós háztartások 73 %-a rendelkezett internetkapcsolattal. Az uniós polgárok közel kétharmada hetente legalább egyszer használja az internetet. Az internethasználók több mint fele olyan „rendszeres használó”, aki naponta vagy majdnem minden nap lapozgat a világhálón. Az utazási szolgáltatások az online értékesítés legnépszerűbb kategóriájába tartoznak.

Az internet megváltoztatta a fogyasztók üdülés-szervezésének módját. Az igény szerint összeállított utazási formák egyre elterjedtebbé válnak: az adatok azt mutatják, hogy az uniós polgárok 23 %-a vásárolt ilyen terméket, de ezek az értékek lényegesen magasabbak Írország (46 %), Svédország (44 %), Olaszország (36 %) és Szlovénia (42 %) esetében.

2.2. A vállalkozókat érintő legfontosabb problémák

2.2.1. Az egyenlő versenyfeltételek hiánya

A piaci változások következtében olyan helyzet állt elő, hogy azok a piaci szereplők, akik jelenleg nyilvánvalóan a szervezett utazási formákról szóló irányelv szabályozása alá tartoznak, eltérő szabályokkal és költségekkel szembesülnek azokhoz képest, akik nem tartoznak az irányelv hatálya alá, vagy úgy tekintik, hogy nem terjed ki rájuk annak hatálya, jóllehet ugyanazokért a fogyasztókért folytatnak versenyt. A vállalkozások becsült megfelelési költsége csomagonként 10,5–12,5 EUR.

2.2.2. Szükségtelen/ indokolatlan megfelelési költségek

Az irányelv egyes rendelkezései elavulttá váltak vagy szükségtelen terhet rónak a vállalkozásokra. Ez vonatkozik elsősorban az elavult tájékoztatási követelményekre (pl. a tájékoztató füzetekre és a „last-minute” utak foglalására vonatkozó sajátos követelményekre), a szervező felelősségével kapcsolatos korlátozás hiányára, amikor vis major események miatt nem biztosítható a menetrend szerinti hazautazás, valamint az utazásszervező vállalatok által szervezett üzleti utak költségeinek megkettőződésére (amennyiben ezek a vállalatok az irányelv alapján biztosítottéhoz hasonló szintű védelmet nyújtanak).

2.2.3. A tagállamok közötti jogi különbségek akadályokat idéznek elő a több országra kiterjedő kereskedelemben

A hatályos irányelv a minimális összehangolásra épül, és így jogi különbségeket idézett elő a tagállamok között. Ez a széttagoltság további megfelelési költségeket okoz azoknak a vállalkozásoknak, akik több országban kívánnak kereskedni (csomagonként 2 EUR-t, ami azt

jelent hogy a vállalkozások végül 12,5–14,5 EUR-t fizetnek csomagonként). E költségek a különböző tájékoztatási követelményekből, a védelem alkalmazási körére vonatkozó eltérő szabályokból, a fizetéseképtelenséggel szembeni védelemre vonatkozó szabályozások különbségeiből, valamint a kölcsönös elismerés hiányából, továbbá a különböző felek felelősségére vonatkozó, eltérő nemzeti szabályokból erednek.

2.3. A fogyasztók legfontosabb problémái

2.3.1. *Az igény szerint összeállított utazási formák felhasználóit érő fogyasztói károk*

A fogyasztói kárról szóló felmérés becslése szerint az igény szerint összeállított utazási formák felhasználóit évente több mint nettó (vagyis a kártérítést követően) 1 milliárd EUR értékű fogyasztói kár éri az EU 27 tagállamában. Ez annak köszönhető, hogy az igény szerint összeállított utazási formákkal kapcsolatos problémák gyakoribbak és átlagosan több sérelmet okoznak, mint azok, amelyek az előre összeállított csomagokkal függenek össze. Egy szervező vagy szolgáltató fizetéseképtelensége különösen súlyos kárt okozhat a fogyasztóknak. A fogyasztók számára gyakran nehézségeket okoz annak megértése, hogy a kereskedő segítségével vásárolt, igény szerint összeállított utazási formák védettek-e vagy sem. Ugyanis azoknak a fogyasztóknak a 67 %-a, akik közvetítő segítségével vásároltak igény szerint összeállított, és különböző vállalatok által számlázott utazási formákat, abban a téves meggyőződésben volt, hogy e vállalkozások egyikének csődje esetén visszatérítik a befizetett összeget. Az ezzel kapcsolatos zavar számottevő kárt okozhat, különösen amennyiben a fogyasztók csak akkor ébrednek annak tudatára, hogy nem részesülnek védelemben, amikor az utazási vállalat csődbe ment és külföldön hagyta őket, illetve nem képes visszafizetni a pénzüket.

2.3.2. *A homályos és elavult szabályokból eredő fogyasztói kár*

Azok is elszemvednek bizonyos mértékű kárt, akik előre összeállított „védett” csomagokat vásárolnak. Ez annak köszönhető, hogy az irányelv egyes rendelkezései nem egyértelműek, elavultak vagy nem felelnek meg a jelenlegi fogyasztók ésszerű elvárásainak. Ez különösen az alábbiakra vonatkozik: egyes felelősségi szabályok, az árakkal kapcsolatos bizonytalanság, az elálláshoz való jog hiánya, és az igazságszolgáltatás nehézkes igénybevétele.

2.4. Státus quo – Alaphelyzeti forgatókönyv

További állami beavatkozás nélkül a feltárt problémák megmaradnának, és hosszabb távon valószínűleg fokozódnának is, tekintve az internet és az igény szerint összeállított utazási formák egyre növekvő népszerűségét.

2.5. Joga van-e az Uniónak arra, hogy eljárjon?

Az uniós fellépés jogalapja a Szerződés 114. cikke, amely úgy rendelkezik, hogy „Az Európai Parlament és a Tanács [...] elfogadja azokat a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozó intézkedéseket, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése.” Továbbá a 114. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy „A Bizottság az (1) bekezdésben előírányzott, az egészségügyre, a biztonságra, a környezetvédelemre és a fogyasztóvédelemre vonatkozó javaslataiban a védelem magas szintjét veszi alapul, különös figyelemmel a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre.”

A fogyasztóvédelem fokozására, és egyidejűleg a jogi széttagoltság és a belső piaci verseny torzulásainak megszüntetésére irányuló célkitűzést a tagállamok nem tudják megfelelően elérni.

3. SZAKPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEK

Az általános célkitűzések a következők: hozzájárulás a belső piac működésének javításához az utazási csomagok ágazatában, valamint magas szintű fogyasztóvédelem megvalósítása ebben a szektorban.

4. SZAKPOLITIKAI LEHETŐSÉGEK

4.1. Meghatározott szakpolitikai lehetőségek

- **1. választási lehetőség – A státus quo fenntartása – alapforgatókönyv**
- **2. választási lehetőség – Iránymutatás**
- **3. választási lehetőség – Utazási csomag címke (A. alopció) és/vagy az igény szerint összeállított utazási formákat értékesítő kereskedők kötelezése annak kinyilvánítására, hogy a kérdéses szolgáltatások nem minősülnek csomagnak – „Ez nem csomag” elnevezésű, úgynevezett felelősséget kizáró nyilatkozat (B. alopció).**
- **4. választási lehetőség – Az irányelv hatályon kívül helyezése és önszabályozás**
- **5. választási lehetőség – Az irányelv korszerűsítése és az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok szabályozása**

Az 5. opció kiterjed a szervezett utazási formákról szóló hatályos irányelv felülvizsgálatára oly módon, hogy az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok beemelésével pontosítják annak hatályát, továbbá frissítenek és javítanak több rendelkezést.

- **6. választási lehetőség – Fokozatos megközelítés – az irányelv korszerűsítése, valamint az „egyetlen kereskedő” és a „több kereskedő” által kínált csomagok beemelése, ugyanakkor enyhébb szabályozást alkalmazva a „több kereskedő” által kínált, támogatott utazások tekintetében.**

Ez az opció magába foglalja az 5. választási lehetőséget (az összes javasolt szakpolitikai intézkedést) kiegészítve azzal, hogy fokozatos megközelítést alkalmazva kiterjesztik az irányelv hatályát az alábbiakra:

– a „több kereskedő” által kínált csomagok, vagyis valamennyi „új csomag” ugyanazon szabályozás hatálya alá tartozna, mint az előre összeállított csomagok (beleértve a csomag teljesítéséért való teljes körű felelősséget, valamint a fizetőképtelenséggel szembeni védelem biztosítására vonatkozó kötelezettséget),

– a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formák enyhébb szabályozás alá tartoznának, ami a fizetőképtelenséggel szembeni védelemre és arra a kötelezettségre korlátozódna, hogy világos és egyértelmű formában ki kell jelenteni, hogy az egyes szolgáltatók egyedül felelnek a szolgáltatások hibátlan teljesítéséért (3B. szakpolitikai lehetőség),

- **7. választási lehetőség – Az irányelv korszerűsítése, valamint az „egyetlen kereskedő” és a „több kereskedő” által kínált, szervezett utazási formák szabályozása**

Ez az opció magába foglalja az 5. és 6. választási lehetőséget, ugyanakkor a szervezett utazási formákról szóló irányelv valamennyi követelményét alkalmazza a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formákra. Vagyis valamennyi kötelezettség és felelősség vonatkozna a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formákra is.

- **8. választási lehetőség – „Utazási irányelv”**

Ez a lehetőség felöleli a 7. választási lehetőséget azzal kiegészítve, hogy a hatályt kiterjeszti a független utazási formákra. Ez az opció elvben azonos szabályokat alkalmazna az összes utazási szolgáltatásra, függetlenül attól, hogy csomagban vagy önállóan kínálják/értékesítik a terméket.

4.2. Elvetett szakpolitikai lehetőségek

Javasoljuk a 8. választási lehetőség elvetését, mivel a független utazási formákkal kapcsolatos legtöbb gyakori fogyasztói probléma sikeresen kezelhető a meglévő horizontális jogszabályok keretében, amennyiben megfelelő tagállami szintű jogérvényesítés valósul meg.

5. A HATÁSOK VIZSGÁLATA

5.1. A 2. választási lehetőség vizsgálata – Iránymutatás

Ez a választási lehetőség azzal jár, hogy a szervezett utazási formákról szóló irányelvet megtartják a jelenlegi formájában, és iránymutatást készítenek. Ez bizonyos mértékig javíthatná a szabályozás egyértelműségét a vállalkozások és a fogyasztók számára. Az alaphelyzethez képest ez az opció rendkívül csekély mértékben csökkenthetné a fogyasztók sérelmét annak révén, hogy a vállalkozások jobban hajtják végre, a tagállamok pedig szigorúbban érvényesítik a szervezett utazási formákról szóló irányelvet. Mivel azonban az iránymutatás meghatározásánál fogva jogilag nem kötelező erejű, ezek az előnyök bizonytalanak.

5.2. A 3. választási lehetőség vizsgálata – Utazási csomag címke (A. alopció) és/vagy „Ez nem csomag” elnevezésű, felelősséget kizáró nyilatkozat (B. alopció), a többi szakpolitikai lehetőséggel való kiegészítés lehetősége

Mivel a fogyasztók egyre nagyobb mértékben felismernék, hogy az egész EU-ban ugyanaz a címke alkalmazandó, a 3. választási lehetőség A. alopciója valószínűleg tisztességesebb versenyfeltételeket eredményezne a különböző piaci szereplők között, és így hozzájárulhatna a belső piac működésének erősítéséhez. A címke csökkenthetné a fogyasztókat érő sérelmet, mivel a fogyasztók tájékozottan tudnának döntéseket hozni. A várakozások szerint a felelősséget kizáró nyilatkozat hatékonyabb az utazási csomag címkénél, mivel a negatív tájékoztatás figyelmezteti a fogyasztókat, akik egyébként esetleg megvásárolnák a védelem nélküli utazási formákat annak a téves benyomásnak az alapján, hogy védelemben részesülnek. E választási lehetőség alapján a vállalkozások megfelelési költsége egy vállalkozásonként átlagosan 500 EUR-ra becsült egyszeri költségre korlátozódna.

5.3. A 4. választási lehetőség vizsgálata – Az irányelv hatályon kívül helyezése

Az irányelv hatályon kívül helyezése csökkenthetné a vállalkozások csomagonként 10,5–12,5 EUR-s megfelelési és igazgatási költségeit, ami elvileg alacsonyabb fogyasztói árakhoz vezethetne. Ezek az előnyök azonban attól függenek, hogy a tagállamok készek-e arra, hogy hatályon kívül helyezzék a nemzeti jogszabályokat. A legtöbb tagállam azonban valószínűleg fenntartaná a fogyasztóvédelmet az utazási csomagok terén. Ezért ez az opció így még nagyobb széttagoltságot eredményezhetne a belső piacon.

5.4. Az 5. választási lehetőség vizsgálata – Az irányelv korszerűsítése és az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok szabályozása

Az 5. választási lehetőség hozzájárul a belső piac jobb működéséhez a szervezett utazási ágazatban, megszünteti a jogi széttagoltságot és egyenlő versenyfeltételeket teremt a piaci szereplők számára. Megszünteti egyes indokolatlan megfelelési költségeket, például azokat, amelyek a tájékoztató füzetekre vonatkozó szabályokkal kapcsolatosak. Mindazonáltal növekednének az új, „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok megfelelési költségei,

amelyeket bevonnának a szervezett utazási formákról szóló irányelv hatálya alá. Azt feltételezve, hogy az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok 50 %-a már jelenleg is a hatályos irányelv szabályozása alá tartozik, a további megfelelési költségek 335–424 millió EUR-t tennének ki (a csomagonkénti megfelelési költség az alacsony becslés szerint 7,5 EUR, a magas szerint 9,5 EUR volna). Az iparág további megfelelési költségeit az alábbiak ellensúlyoznák (legalább részben):

- az igazgatási költségek csökkentése (395 millió EUR)
- az utazásszervező vállalatok által szervezett üzleti utaknak az irányelv hatálya alóli kizárásából eredő költség-megtakarítás 60 és 76 millió EUR között lenne (a csomagonkénti megfelelési költség az alacsony becslés szerint 7,5 EUR, a magas szerint 9,5 EUR);
- a fizetéseképtelenséggel szembeni védelem kölcsönös elismerése;
- (napokban számolt) határidő bevezetése annak érdekében, hogy hosszan tartó vis major esemény bekövetkezésekor alternatív utazási formát biztosítsanak.

Mivel az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagokat bevonnák az irányelv hatálya alá (ez az opció az üdülések mintegy 40%-át fedné le) és egyes szabályokat pontosítanának, a fogyasztókat érő kár 348 millió EUR-val csökkenne, ha az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok 50%-át újonnan vonnák be az irányelv hatálya alá.

5.5. A 6. választási lehetőség vizsgálata – Fokozatos megközelítés – Az irányelv korszerűsítése, valamint az „egyetlen kereskedő” és a „több kereskedő” által kínált csomagok beemelése, ugyanakkor enyhébb szabályozást alkalmazva a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formák tekintetében

Ez a választási lehetőség az 5. választási lehetőséghez képest erőteljesebben járulna hozzá a belső piacnak a szervezett utazási ágazatban való jobb működéséhez, a jogi széttagoltság megszüntetéséhez, valamint a piaci szereplők egyenlő versenyfeltételeinek létrehozásához. A kiegészítő megfelelési költség teljes összege becslések szerint évi 528–654 millió EUR között alakulhatna (a csomagonkénti megfelelési költség az alacsony becslés szerint 7,5 EUR, a magas szerint 9,5 EUR).

Azáltal, hogy a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formákra kizárólag az a kötelezettség vonatkozna, hogy nyilatkozni kell arról, miszerint ezek nem minősülnek csomagnak, valamint biztosítani kell a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet, növekedne az átláthatóság a fogyasztók számára, és biztosítva lenne a tisztességes verseny, miközben elkerülnék a csomagokra vonatkozó összes kötelezettséggel együtt járó szükségtelen költséget.

Az enyhébb szabályozás különösen előnyös volna azoknak a kkv-knak, amelyek jelenleg „több kereskedő” és „egyetlen kereskedő” által kínált csomagokat értékesítenek, ugyanis nehézséget okozhatna számukra, hogy fedezniük kell a felelősséget a különböző kereskedők által kínált valamennyi szolgáltatás teljesítéséért. Ezek a vállalatok képesek volnának arra, hogy kiigazítsák üzleti tevékenységüket, amennyiben csupán az irányelv néhány követelményét (a fizetéseképtelenséggel szembeni védelmet, és azt a kötelezettséget, hogy fel kell tüntetniük az „Ez nem csomag” elnevezésű, felelősséget kizáró nyilatkozatot) kellene teljesíteniük. Nem lehet pontosan számszerűsíteni, hogy hány vállalkozás tenné meg ezt. Ugyanakkor azt feltételezve, hogy az „egyetlen kereskedő” által kínált csomagok 25 %-át és a „több kereskedő” által kínált csomagok 50 %-át a jövőben igény szerint összeállított utazási formában értékesítik, a 6. választási lehetőség összes kiegészítő megfelelési költsége

becslések szerint évente 386–444 millió EUR között alakulhatna (a csomagonkénti megfelelési költség az alacsony becslés szerint 7,5 EUR, a magas szerint 9,5 EUR).

Ami a fogyasztókat illeti, mivel több csomagot emelnének be a szervezett utazási formákról szóló irányelv hatálya alá, ésszerű becslés szerint a fogyasztók kára évi 508 millió EUR-ra csökkenhetne. Mindazonáltal a fentivel azonos feltételezésből kiindulva, amely szerint néhány kereskedő módosíthatná üzleti modelljét és többé nem értékesítene csomagokat, az éves fogyasztói kár teljes csökkenése becslések szerint 430 millió EUR-t tehetne ki. Ezenfelül az „Ez nem csomag” elnevezésű, felelősséget kizáró nyilatkozat lehetővé tenné, hogy a fogyasztók tájékozott döntéseket hozzanak.

5.6. 7. választási lehetőség – Az irányelv korszerűsítése, valamint az „egyetlen kereskedő” és a „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formák szabályozása

A 6. választási lehetőséghez hasonlóan ez a választási lehetőség is hozzájárulna a belső piac jobb működéséhez a szervezett utazási ágazatban. Mindazonáltal annak révén, hogy valamennyi „több kereskedő” által kínált, igény szerint összeállított utazási formára kiterjesztenék a hatályt, és az irányelv szerinti összes kötelezettséget alkalmaznák azokra, ez a választási lehetőség aránytalan és tisztességtelen költségeket okozna a pusztán közvetítőként eljáró vállalkozásoknak, ugyanis azok esetleg nem lennének képesek garantálni az igény szerint összeállított utazási formába foglalt valamennyi szolgáltatás teljesítését. A becsült kiegészítő megfelelési költségek elérhetnék az évi 610–773 millió EUR-t (a csomagonkénti megfelelési költség az alacsony becslés szerint 7,5 EUR, a magas szerint 9,5 EUR). Ez az opció tovább növelné a szervezett utazási formákról szóló irányelv által védett fogyasztók számát, és 593 EUR-val csökkentené a fogyasztók éves kárát.

6. A VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A 6. választási lehetőség szerinti „fokozatos megközelítésnek” (a 3B. alopciót is beleértve) számos előnye van a többi lehetőséghez képest. Ugyanis teljesíti a kinyilvánított politikai célkitűzéseket, mivel egyenlő versenyfeltételeket teremt, és ugyanakkor azt is biztosítja, hogy a megfelelési költségek ésszerűek legyenek a felülvizsgált hatály alá tartozó új szereplők számára. Ez a választási lehetőség továbbá a kkv-k és a mikrovállalkozások számára különösen előnyös, enyhébb szabályozást határoz meg. Előfordulhat ugyanis, hogy ezek a vállalkozások nincsenek megfelelő helyzetben ahhoz, hogy felelősséget vállaljanak az igény szerint összeállított utazásba foglalt különböző szolgáltatások teljesítéséért. A fogyasztók számára a 6. választási lehetőség a fogyasztói kár komoly csökkenésével járna a kiterjesztett hatályának köszönhetően, amely biztosítaná az alábbiakat: fizetésektelenséggel szembeni védelem az igény szerint összeállított utazási formák valamennyi típusa esetében, a jelenlegi irányelv egyes elavult és homályos szabályainak tisztázása, valamint a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatás nagyobb átláthatósága. A választási lehetőség tisztességes egyensúlyt teremt a vállalkozások és a fogyasztók érdekei között annak révén, hogy csak azokat a helyzeteket kezeli, amikor a konkrét elemek azt jelzik a fogyasztó számára, hogy csomagot vásárol, míg a kizárólag az irányelv néhány követelményével kapcsolatos „enyhébb szabályozás” olyan helyzetekre vonatkozna, amikor a kínált szolgáltatások közötti kapcsolat kevésbé nyilvánvaló.

7. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

A nyomonkövetési és értékelési folyamatnak a probléma-meghatározásban megállapított célkitűzésekre kell fókuszálnia. Legkésőbb az átültetési határidő után öt évvel jelentést kell benyújtani az irányelv alkalmazásáról az Európai Parlament és a Tanács számára.